
EVEREST

243

tamadres.com

KHALED HOSSEINI

Afganistan, Kabil'de bir diplomatın oğlu olarak doğdu. Ailesi, 1980'de Amerika Birleřik Devletleri'nden siyasi sığınma hakkı elde etti. Halen Kuzey California'da yaşamaktadır ve doktorluk mesleğini sürdürmektedir. Khaled Hosseini'nin Everest Yayınları'ndaki diğer kitabı: Uçurtma Avcısı.

PÜREN ÖZGÖREN

Adana'da doğdu. Avusturya Lisesi'ni bitirdikten sonra University of Miami'de dil eğitimi aldı. 1984'ten bu yana sürdürdüğü çeviri çalışmaları arasında, tanınmış pek çok yazarın eseri bulunmakta: Roman Polanski, Vanessa Redgrave ve Erje Ayden'in otobiyografileri, Yukio Miřima'dan Bereket Denizi dörtlemesi, Henry Miller'dan Çılgın Üçlü, Lawrence Durrell'dan Kara Defter, George Orwell'dan Birmanya Günleri, Ernest Hemingway'den Cennet Bahçesi, Truman Capote'den Bukalemunlar İçin Müzik, Çinli çağdaş yazar Cang Şianliyen'den Erkeğin Yarıısı Kadın ve Ölmeye Alışmak, Ronald Dahl'dan Öptüm Seni, Nobelli yazar Toni Morrison'dan Cennet ve Sevilen, Bedri Baykam'dan Maymunların Resim Yapma Hakkı. pozgoren@yahoo.com

UÇURTMA AVCISI

Khaled Hosseini

Türkçesi: Püren Özgören

§

Yayın No 243
Çağdaş Dünya Edebiyatı 60
Everest Midi 7

Uçurtma Avcısı
Khaled Hosseini

Kapak tasarımı: Mithat Çınar
Sayfa tasarımı: Ayşe Ersoy Yılmaz

© 2003, by Khaled Hosseini
© 2004; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

Normal Boy 1-55. Basım: 2004-2017
Midi Boy 1-4. Basım: Nisan 2017
5-6. Basım: Nisan 2017
7. Basım: Mayıs 2017
8-11. Basım: ??? 2017
11-13. Basım: Aralık 2017

ISBN: 978-605-185-138-9
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çifttehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Bu kitap, gözümün *nur*'u Haris'le Farah'a
ve Afganistan'ın çocuklarına adandı

tamadres.com

BİR

Aralık 2001

Bugün neysem, on iki yaşındayken, 1975 kışının o karanlık, buz gibi gününde oldum. Tam anını çok iyi anımsıyorum; yıkık, toprak bir duvarın arkasına çömelmiş, donmuş derenin yakınındaki dar, çıkmaz sokağa bakıyordum. Üzerinden çok uzun zaman geçti; ama geçmiş için söylenenler yanlış. Ben onun nasıl gömüleceğini öğrendim. Her ne kadar geçmiş pençeleriyle kendine bir çıkış yolu açmayı becerse de. Şimdi düşününce, o boş sokağa son yirmi altı yıldır bakmakta olduğumu fark ediyorum.

Geçen yaz, dostum Rahim Han beni Pakistan'dan aradı. Onu ziyarete gitmemi istiyordu. Kulağımda ahize, mutfakta dururken, karşı uçtakinin yalnızca Rahim Han olmadığını biliyordum. Kefareti ödenmemiş

günahlarımla dolu geçmişimdi. Telefonu kapadıktan sonra, Golden Gate Park'ın kuzey ucundaki Spreckles Gölü'nün kıyısında yürüyüşe çıktım. Erken öğleden sonra güneşi, düzinelerce minyatür teknenin canlı, kıvrak bir esintinin itkisiyle gezindiği suda ışıldıyordu. Başımı kaldırıp bakınca gökyüzünde süzülen, uzun, mavi kuyruklu, bir çift kırmızı uçurtma gördüm. Parkın batı tarafındaki ağaçların epeyce yukarısında, yel değirmenlerinin üstünde salınıyorlardı; aşağıya, artık memleketim dediğim San Francisco kentine bakan bir çift göz gibi. Ve ansızın, Hasan kulağıma fısıldadı: *Senin için, bin tane olsa yakalarım*. Hasan, tavşandudaklı uçurtma avcısı.

Bir söğüt ağacının yakınındaki tahta sıraya oturdum. Rahim Han'ın telefonu kapatmadan hemen önce, aklına son anda gelivermiş gibi söylediği şeyi düşündüm: *Yeniden iyi biri olmak mümkün*. Bir kez daha yukarıya, ikiz uçurtmalara baktım. Hasan'ı düşündüm. Baba'yı. Ali'yi. Kâbil'i. Her şeyi değiştiren o 1975 kışına kadar olan yaşamımı. Her şeyi değiştiren ve beni bugün neysem o yapan kışı.

İKİ

Çocukken, Hasan'la birlikte babamın evindeki araba yolunun iki yanında sıralanan kavak ağaçlarına tırmanır, bir ayna parçasıyla komşu evlerin camlarına ışık tutar, komşuları kızdırırdık. Pantolonlarımızın ceplerini dut kurusu ve cevizle doldurur, yüksek dallardan ikisine, ata biner gibi, karşılıklı yerleşir, çıplak ayaklarımızı aşağıya sarkıtırdık. Dutları yerken aynayı elden ele geçirir, birbirimize ceviz fırlatır, kıkırdar, gülerdik. Hasan'ı o ağacın üzerinde hâlâ görebiliyorum; yaprakların arasından sızan güneş ışığı, meşeden oyulmuş bir Çin bebeği kadar toparlak, kusursuzcasına yuvarlak yüzüne vuruyor: düz, yayık burnu, bambu yapraklarını andıran kısık, hafif çekik, ışığa göre sarı, yeşil, hatta safire dönen gözleri. Biraz düşük, küçük kulakları, son anda eklenivermiş bir uzantıyı andıran sivri, sert çenesi gözümün önünde. Ve yarık dudağı;

Çin bebeğini yapan ustanın elindeki keski kaymış ya da adam yorulmuş, dikkati dağılmış gibi, üstdudağın hemen soluna atılan o çentik.

Bazen, o ağaçların tepesinde Hasan'ı sapanıyla komşunun tek gözlü Alman kurduna ceviz fırlatmaya razı ederdim. Hasan bunu yapmak istemezdi, ama ben istersem, *gerçekten* istersem beni kırmazdı. Hasan benim hiçbir isteğimi geri çevirmezdi. Sapan kullanmada üstüne yoktu. Hasan'ın babası Ali bizi bu durumda yakalayınca kızardı – onun kadar tatlı, iyi huylu biri ne kadar kızabilirse, elbette. Parmağını sallar, inin çabuk, derdi. Aynayı elimizden alıp annesinin bir sözünü yinelerdi: Şeytan namaz kılan Müslümanlara ayna tutar, akıllarını çelmeye çalışırmış. Oğlunu sertçe süzerek, eklerdi: “Bunu yaparken de gülermiş.”

Hasan ayaklarına bakar, “Evet, Baba,” diye mırıldanırdı. Ama beni asla ele vermezdi. Ayna fikrinin de, tıpkı komşunun köpeğine ceviz atmak gibi, benden çıktığını asla söylemedi.

Kavaklar çift kanatlı, üzeri dövme demirden motiflerle bezeli bahçe kapısına ulaşan, kırmızı tuğla döşeli araba yolunun iki yanına sıralanmıştı. Kapı, babamın arazisine açılıyordu. Evimiz tuğla yolun sol tarafındaydı; araba yolu evin arkasındaki bahçede son buluyordu.

Herkes, Baba'nın yaptırdığı evin, Vezir Ekber Han bölgesindeki en güzel ev olduğunu söylerdi; burası, Kâbil'in kuzeyinde yer alan, yeni ve zengin bir mahalleydi. Kimilerine göre ise Kâbil'in en güzel eviydi. İki yanı gül ağaçlarıyla kaplı geniş bir çimenlik, mermer zeminli, geniş pencere, büyük binaya uzanıyordu. Baba'nın İsfahan'da eliyle seçtiği geometrik desenli,

mozaik fayanslar dört banyonun zeminini kaplıyordu. Kalküta'dan getirdiği, yıldız işlemeli halılar duvarları süslüyor, tonozlu tavandan kristal bir avize sarkıyordu.

Üst katta benim yatak odam, Baba'nın yatak odası ve "sigara odası" diye bilinen, her zaman tütün ve tarçın kokan çalışma odası vardı. Babamla arkadaşları, Ali'nin sunduğu akşam yemeğinin ardından bu odaya çekilir, siyah, deri koltuklara yayılırlardı. Pipolarını doldurur (Baba buna "pipoyu beslemek" derdi), en sevdikleri konulardan söz ederlerdi: siyaset, iş, futbol. Bazen Baba'ya yanlarında oturup oturamayacağımı sorardım, ama o kapının eşiğine dikilir, "Hadi ama," derdi. "Bu, yetişkinlerin zamanı. Neden gidip kitap filan okumuyorsun?" Sonra, kapıyı kapatırdı; ben orada öylece kalır, neden bütün zamanını hep yetişkinlere ayırdığını merak ederdim. Eşiğe oturur, dizlerimi göğsüme çekerdim. Orada bir, bazen iki saat oturur, içeriden gelen kahkahaları, gevezelikleri dinlerdim.

Aşağıdaki oturma odasında, içinde özel olarak yaptırılmış dolaplar bulunan, genişçe bir girinti vardı. Kavisli duvara çerçeveli aile resimleri asılıydı: Büyükbabamla Kral Nadir Şah'ın 1931'de, Şah'ın suikastından iki yıl önce çekilmiş, eski, damarlı bir fotoğraf; ölü bir geyiğin başında duruyorlar, ayaklarında dizlerine kadar gelen çizmeler, omuzlarında av tüfekleri. Annemle babamın düğün fotoğrafı da vardı; babam siyah takım elbisesiyle göz alıcı, annem gelinlikli, gülümseyen, genç bir prenses. Sonra, babamla en iyi dostu ve iş ortağı Rahim Han'ı, evimizin önünde dururken gösteren, bir başka fotoğraf; ikisi de çok ciddi – ben henüz bir bebeğim, Baba beni kucağına almış; yüzü

yorgun, asık. Kollarımdayım, ama parmaklarımı Rahim Han'ın serçeparmağına dolamışım.

Bu kavisli duvar, oturma odasını yemek salonuna bağlardı; salonun ortasındaki maun masa, otuz konuğu rahatça ağırlayabilecek genişlikteydi – masraf-
lı, gösterişli partilere düşkün olan babam sayesinde, neredeyse her hafta ağırlardı da. Yemek salonunun öteki ucunda kışın sürekli yanan, yüksek, mermer bir şömine vardı.

Geniş, sürgülü bir kapı bir dönümlük arka bahçeye ve dizi dizi kiraz ağaçlarına bakan, yarım daire biçimindeki terasa açılıyordu. Baba ve Ali doğudaki duvarın dibinde küçük bir sebze bahçesi yetiştirmişti: domatesler, nane, yeşil biber ve bir türlü ürün vermeyen mısırlar. Hasan'la ikimiz oraya “Hasta Mısır Duvarı” derdik.

Bahçenin güney ucunda, bir yenedünya ağacının gölgesinde hizmetkârların evi vardı; Hasan'ın babası Ali'yle birlikte yaşadığı küçük, mütevazı, toprak kulübe.

Hasan işte orada, o küçük müstemilatta 1964 yılında doğmuş; beni doğururken can veren annemin ölümünden tam bir yıl sonra.

O evde yaşadığım on sekiz yıl boyunca, Hasan'la Ali'nin kulübesine yalnızca üç-beş kez girdim. Güneş tepelerin ardına çekilip biz de nihayet oyun oynamaya son verince, Hasan'la yollarımız ayrılırdı. Ben güllerin arasından geçip Baba'nın malikânesine yollanırdım, Hasan da doğduğu ve bütün yaşamını geçirdiği, döküntü kulübeye.

Temiz, eşyasız, bir çift gazyağı lambasıyla aydınlatılan, loş bir yer olduğunu anımsıyorum. Odanın iki